

KÄELISE TEGEVUSE AINEKAVA (1.-3.KLASSILE)

1. Õppe- ja kasvatuse eesmärgid

Käelise tegevuse ainega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- 2) õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
- 3) tunneb ning kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- 4) mõtleb loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- 5) töötab ohutult üksi ja koos teistega;
- 6) hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) omab infot tervisliku toitumise vajalikkusest;
- 8) hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest;
- 9) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- 10) hindab ning tunnustab enda ja teiste töid;
- 11) väärtustab paikkondlikku kunsti.

2. Õppeaine kirjeldus

Käeline tegevus õppeainena kuulub ainevaldkonda „Kunstiained“. Käeline tegevus, mida õpitakse 1.–3. klassis, on 1. kooliastmes üheks aineks lõimitud kunst ja tööõpetus. Käelise tegevuse tundide vahendusel õpitakse lihtsate praktiliste ülesannete ja tööde tegemisel esemeid kavandama ja valmistama, kasutades selleks mitmesuguseid materjale ja töötlemise viise. Käelises tegevuses on ühendatud õppeainete tööõpetus ja kunst õppesisu ning eeldatavad õpitulemused. Omandatakse esmased töövahendite käsitlemise oskused. Rõõmu ja rahuldust pakkuvast õppetegevusest tunnustatakse õpilaste omapäraseid ideid ja innustatakse õpilasi leidlikke lahendusi otsima.

Rõhuasetus on õpilaste loovusel ja omaalgatusel. Õppeaines lõimitakse tundides tehtavat igapäevaeluga. Õpitakse ümbritsevat keskkonda vaatlema ja mõtlema tehnoloogilise maailma täiustamisele lähtuvalt õpilase vaatevinklist, arutatakse (sh ajurünnaku vormis) ja leitakse lahendused praktilistele ülesannetele ning õpitakse neid teostama. Oluline on ka õpilaste poolne tagasiside tehtule. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada laste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, silmamõõtu, ruumitaju, kujutlusvõimet jne. Õpilased töötavad erinevate materjalidega, võrdlevad nende omadusi ja töötlemise viise. Omandatakse oskus käsitleda lihtsamaid tööriistu ning kasutada õigeid esmaseid töövõtteid. Oluline on arendada oma töö kavandamise oskust, kasvatada iseseisvust otsustusi tehes ning kujundada leidurivaistu. Olulisel kohal on loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilase füsioloogilises ja vaimses arengus.

Käelise tegevuse puhul hinnatakse soovi ja oskust kasutada kunsti väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks, väärtustada enda ja kaaslaste loomingut.

Õpetaja kavandab tööülesanded selliselt, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada oma fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ning tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ja innustatakse loovast tegevusest rõõmu tundma. Igal õppeaastal tehakse ühistöid või korraldatakse aineprojekte. Nende käigus õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ning oma arvamusi põhjendama.

3. Õppesisu

1. KLASS

Teema	Õppesisu/Õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
<p>Keskkond ja säästev areng.</p> <p>18 tundi</p>	<p>Õppesisu: Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine. Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Lähiümbruse keskkonna näidetega tutvumine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.</p> <p>Õppetegevused: kujundite voolimine, voltimine, rebimine, looduslikest materjalidest meisterdamine, põhitoonid ja nende segamine, värvide sulatamine, paberitööd, ruumide kaunistamine.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, vahtplast, puit, traat, plekk jne); võrdleb materjalide üldisi omadusi; töötab õpetaja suulise juhendamise järgi; julgeb oma ideid teostada; toob näiteid õpetusega seotud igapäevaelust; tutvustab ja hindab oma tööd; kasutab materjale säästlikult; valib erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid; arutleb ohutuse vajalikkuse üle; käsitseb kasutatavaid töövahendeid õigesti ning ohutult; kasutab paberit ning kartongi tasapinnalisi ja ruumilisi esemeid valmistades; modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid; hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses ning peab vajalikuks sortida jäätmeid; selgitab isikliku hügieeni vajalikkust; kavandab oma tööd; värvib ühtlaselt: katab pinna ühtlaselt ja ühtepidi, joonistusvahendit on kasutatud 	<p>www.e-koolikott.ee</p> <p>www.miksike.ee</p> <p>www.opik.ee</p> <p>www.isetegija.net</p>

		<p>kogu pinna ulatuses ühtlase tugevusega, alusmaterjal on täielikult kaetud;</p> <ul style="list-style-type: none"> • joonistab inimest, kõik kehaosad on olemas ja eristatavad; • maalib kattevärvidega; • kasutab korrektselt pintslit; • katab pinna ühtlaselt ja ühtepidi, alusmaterjal on täielikult kaetud; • kaunistab kaarti joonistustega/aplikatsioonidega; • joonistab taimi, loomi, linde, kõik olulisemad osad on olemas ja eristatavad; • planeerib paberi pinda; • leiab head ja huvitavat iseenda ning oma kaaslaste töös. 	
<p>Tööalane karjäär ja selle kujundamine.</p> <p>8 tundi</p>	<p>Õppesisu: Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.</p> <p>Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.</p> <p>Õppetegevused: voolimine, rebimine, ärvide segamine, värvide sulatamine, paberitööd, ruumide kaunistamine.</p>		
<p>Kodukoht.</p> <p>14 tundi</p>	<p>Õppesisu: Sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine.</p> <p>Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.</p> <p>Õppetegevused:</p>		

	looduslikest materjalidest loomad ja esemed, voltimine, paberitööd, värvide segamine, voolimine, ruumide kaunistamine.	
Turvalisus. 12 tundi	Õppesisu: Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Õppetegevused: paberitööd, looduslikest materjalidest esemed, meisterdamine.	
Sügis. 20 tundi	Õppesisu: Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Õppetegevused: värvide segamine, looduslikest materjalidest loomad ja esemed, rebimine, voltimine, punumine, voolimine, meisterdamine.	
Talv. 20 tundi	Õppesisu: Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Õppetegevused: värvide segamine, looduslikest materjalidest loomad ja esemed, rebimine, voltimine, punumine, voolimine, meisterdamine, ruumide kaunistamine.	
Kevad. 13 tundi	Õppesisu: Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.	

	Õppetegevused: värvide segamine, looduslikest materjalidest loomad ja esemed, rebimine, voltimine, punumine, voolimine, meisterdamine, ruumide kaunistamine.	
--	--	--

2. KLASS

Teema	Õppesisu/Õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
Paberi-ja kartongitööd. 22 tundi	Õppesisu: Paberi-ja kartongitööd. Paberitükkide rebimine silma järgi. Paberi ribade lõikamine. Nelinurkse paberitüki voltimine pooleks ja neljaks: kaart, raamat, Õppetegevused: pildid sügisandidest, kingitused, kaardid; voltimine, geomeetriliste kujundite meisterdamine, karpidest meisterdamine, vitraažide meisterdamine.	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> tunneb rõõmu kunstilisest tegevusest, kasutab erinevaid vahendeid oma ideede väljendamiseks; tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd väikeses rühmas ja paarilisega, valib sobiva kujutamiseviisi olulisema esiletoomiseks ja esitab oma ideede erinevaid lahendusi; kasutab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid, oskab välja tuua kujutatava iseloomulikud jooned; kavandab lihtsamaid tooteid; märkab esemetel eesti rahvuslikke elemente; kasutab erinevaid joonistamise, maalimise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid; kasutabvärvipliiatseid, õlipastelle, guašše, plastiliini; eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plastik, papp, vahtplast, puit, traat, plekk) ja võrdleb materjalide üldisi omadusi; oskab materjale pulgaliimi, PVA-liimi, kleeplindi, sõlmimise abil ühendada; töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, kasutab abivahendina lihtsat tööjuhendit; julgeb oma idee teostamiseks ise võimalusi valida ja leiutada; arvestab ühiselt töötades kaaslastega; 	www.e-koolikott.ee www.miksike.ee www.opik.ee www.isetegija.net

Töö mitmesuguste materjalidega. 22 tundi	Õppesisu: Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Õppetegevused: maskid, kingitused, kaardid, kaunistused, ehted.
Kujutamise- ja vormiõpetus. 20 tundi	Õppesisu: Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine. Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Õppetegevused: meeldejäävast sündmusest pildiseeria joonistamine; pildid sügisandidest, emast, isast.

- arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle;
- tutvustab ja hindab oma tööd;
- kasutab materjale säästlikult;
- valib ja valdab erinevaid töötlemisviise (lõikamine, rebimine, voltimine, liimimine, voolimine) ja -vahendeid (käärid, liim, sirkel, joonlaud);
- katsetab kollaažitehnikat;
- käsitseb õigesti ning ohutult enim kasutatavaid töövahendeid (käärid, liim, sirkel);
- kasutab paberit ning kartongi tasapinnaliste ja ruumiliste esemete valmistamisel;
- modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest (plastiliin, traat, lõng, paber, kartong, savi) esemeid;
- hoiab korda oma tegevustes ja ümbruses, peab vajalikuks jäätmete sorteerimist;
- tegutseb säästliku tarbijana;
- selgitab isikliku hügieeni vajalikkust, hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest.

Kuidas käituda ja olla. 6 tundi	Õppesisu: Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine. Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks. Õppetegevused: maskide meisterdamine, klassi kaunistamine.		
Voolimine. 10 tundi	Õppesisu: Voolimise algvõtted: pigistamine, vajutamine, silumine, osadeks jaotamine. Plastiliinist/savist kujundite voolimine ja vormimine. Õppetegevused: liikuvate loomade jalindude voolimine; lillede voolimine.		
Värvi- ja kompositsiooniõpetus. 25 tundi	Õppesisu: Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine. Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Töötamine iseseisvalt ja rühmas, suulise juhendamise järgi. Õppetegevused: meeldejäävast sündmustest pildiseeria joonistamine, raamatu illustreerimine, värvide segamine.		

3. KLASS

Teema	Õppesisu/Õppetegevused	Õpitulemused	Märkused
Kujutamise- ja vormiõpetus. 15 tundi	Õppesisu: Esemete, olendite, sündmuste kujutamine omas laadis endale tähenduslikes töödes, lugude visuaalne jutustamine. Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Visuaalse kultuuri näidete kriitiline vaatlemine, arutlemine ja oma arvamuste põhjendamine. Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine. Õppetegevused:	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • esitab oma ideede erinevaid lahendusi; • rakendab kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise võtteid; • oskab välja tuua kujutatava iseloomulikud jooned; • rakendab oma töödes 	www.e-koolikott.ee www.miksike.ee www.opik.ee www.isetegija.net

pildiseeriade joonistamine, looduslikest materjalidest piltide kleepimine, liikuvate figuuride joonistamine.

- mitmekesiseid kunstitehnikaid ja töövõtteid;
- kasutab olulisemaid kunstimõisteid kunstiteoste ning enda ja kaaslaste loovtööde üle arutledes;
 - oskab nimetada lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte;
 - uurib igapäevaste esemete vormi ja otstarbe seoseid;
 - teab, kuidas luua ning tarbida säästvalt;
 - arutleb ümbritseva visuaalse kultuuri nähtuste üle;
 - tuleb toime virtuaalsetes keskkondades, teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid;
 - kujundab lihtsamaid esemeid;
 - eristab erinevaid looduslikke ning tehismaterjale (paber, tekstiil, nahk, plast, vahtplast, puit, traat, plekk jne);
 - võrdleb materjalide üldisi omadusi;
 - oskab materjale ühendada ja kasutada;
 - modelleerib ja meisterdab erinevatest materjalidest esemeid;
 - märkab esemetel rahvuslikke elemente;
 - julgeb oma ideed teostades pakkuda välja erinevaid võimalusi ja valida nende seast tööks sobivaim variant;
 - kirjeldab, esitleb ning hindab oma ideid;
 - kasutab materjale säästlikult;
 - valib materjalide käsitlemiseks

		<p>erinevaid töötlemisviise ja -vahendeid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab tööks vajalikke vahendeid ohutult ning hoiab oma töökoha korras; • töötab õpetaja suulise juhendamise järgi ning kasutab abivahendina lihtsat tööjuhendit; • toob õpetusega seonduva kohta näiteid igapäevaelust; • õpetaja suunamisel valmistab lihtsamad toidud; • kattab ja koristab lauda; • teab isikliku hügieeni vajalikkust ning hoolitseb oma välimuse ja rõivaste eest; • arvestab ühiselt töötades kaaslastega ja järgib viisakusreegleid.
<p>Värvi-ja kompositsiooni-õpetus. 20 tundi</p>	<p>Õppesisu: Mitmesuguste kunstitehnikate ja töövõtete õppimine, katsetamine. Soojad ja külmad toonid. Õppetegevused: kollaaž, värvide segamine.</p>	
<p>Paberi-ja kartongitööd. 15 tundi</p>	<p>Õppesisu: Makettide ja kujundustööde teostamine. Oma tööde esitlemine, selgitamine; kaaslaste kuulamine ja nende tööde vaatlemine. Õppetegevused: voltimine: paberist loomade, papist ja kartongist lossi.</p>	
<p>Voolimine. 16 tundi</p>	<p>Õppesisu: Plastiliinist/savist kujundite voolimine ja vormimine. Õppetegevused: loomade, lillede, inimeste voolimine.</p>	
<p>Meisterdamine.</p>	<p>Õppesisu:</p>	

14 tundi	<p>Lähiümbruse keskkonna, ehituskunsti ja disaini näidetega tutvumine.</p> <p>Katsetused erinevate materjalidega, nende omaduste võrdlemine. Ideede leidmine materjalide korduskasutuseks.</p> <p>Õppetegevused: papist geomeetriliste kujundite meisterdamine, katseid loodusest ja tehnikast, kaartide meisterdamine.</p>	
Kodundus. 25 tundi	<p>Õppesisu: Arutelu hubase kodu kui perele olulise väärtuse üle. Ruumide korrastamine ja kaunistamine. Riiete ning jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen. Tervislik toiduvalik. Lihtsamate toitude valmistamine. Laua katmine, kaunistamine ja koristamine. Viisakas käitumine. Säästlik tarbimine.</p> <p>Õppetegevused: lihtsamate toitude valmistamine; laua katmine, kaunistamine ja koristamine.</p>	

4. Hindamine

Käelise tegevuse õpetamisel ja pädevuste hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamine annab tagasisidet õpilaste individuaalse arengu kohta ning on lähtekohaks järgneva õppe kavandamisel. Käelises tegevuses kasutatakse mitmeeristavat hindamist. Õpilase sooritust tagasisidestatakse kirjalikult iga tehtava töö eest ja trimestri lõpul. Hindamisel arvestatakse: kavandamist ja planeerimist; valikute (idee, töötlusviisi, materjali jms) tegemise ja põhjendamise ning seoste kirjeldamise oskust; valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, tööohutusnõuete järgimist, iseseisvust, koostööoskust); õpilase arengut (püüdlikkust ning kodukorra täitmist); töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, õigeaegset valmimist). Õpilast hinnates võetakse arvesse õpilase püüdlikkust, abivalmidust, töökust, järjekindlust, tähelepanelikkust. Õpilaste teadmisi, tehnilist nutikust ja loovust hinnatakse ka probleemülesannete, võistlusmängude, projektitööde jms põhjal.